

een radicale weg

Prekenserie over de Bergrede

Preek 4

Radical afzien van vergelding

Matteüs 5: 38-42

Korte samenvatting van de preek

Hoe ga je om met onrecht? Oog om oog (te hard) of de andere wang toekeren (onrealistisch)?

Thema: Radicaal afzien van vergelding

1) wraak

Oog om oog, tand om tand, is een rechtsregel in het OT, die

a. ruimte schept voor wraak/verging. Wraak is een oer-reactie op aangedaan onrecht. Vergeet niet dat ook God wil dat kwaad gewroken wordt.

b. ongelimiteerde wraak beperkt. Wraak heeft namelijk de neiging uit de hand te lopen (Gen.4)

c. ruimte schept voor liefde. Nu de overheid het kwaad vergeldt, komt er ruimte en inzet voor herstel van de relatie (vgl Lev. 19).

2) liefde

Jezus: verzet je niet tegen wie je kwaad doet> ?! Wat Jezus bedoelt laat hij zien in voorbeelden:

- als ze je verachtelijk op de linkerwang slaan; haal dan niet je recht, maar biedt de rechterwang aan (voor een kus, of een klap op basis van gelijkheid)> misschien zet het de ander aan het denken.

- als een romeinse soldaat je dwingt zijn last 1 mijl te dragen (was de wet), biedt 2 mijl aan en misschien krijg je de kans uit te leggen wat je drijft.

Dus wat vraagt Jezus? A. wees niet gericht op eigen recht en gekwetstheid, B probeer die ander te winnen en C. wees bereid daarvoor te offeren

NB maak er geen wet van, het gaat om de intentie (vgl Joh 18,23) en dit is geen zwakte, maar vraagt juist kracht. Maar het is wel het doorgaande onderwijs in het NT (Rom 12,12-21; 1 Petr 3:9).

Twee voorbeelden uit de recente geschiedenis: Martin Luther King en Ivo Markovic.

3) genade

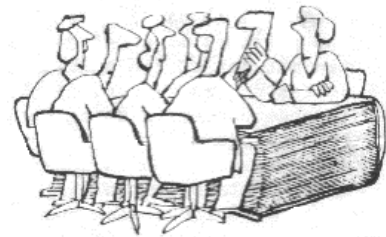
Maar waar haal je de kracht vandaan om zo te leven?

Doorm de bergrede niet in de eerste plaats te lezen als iets wat jij moet doen (wij kunnen dit uit onszelf niet), maar als iets wat Jezus voor ons gedaan heeft. God had al onrecht tegen Hem, de naaste en de schepping kunnen vergelden, maar koos de weg van het kruis. Jezus zag af van zijn rechten, en gaf alles om ons voor zich te winnen.

Als dat je hart raakt, dan zegt Hij: volg Mij op de weg van het kruis. Je hebt mijn voorbeeld, je krijgt mijn Geest, leer te leven in de ztijn van het Koninkrijk op die radicaal andere weg.

Preekbespreking

Wil je de preek nog naluisteren waar dit de bespreking bij is, dan kun je de preek hier terug luisteren (preek 16 februari 2025)
<https://www.youtube.com/channel/UCKUh0lxf366wXiyXt2NrRjQ>

1) reactie's op de preek

maak even kort een rondje, waarin iedereen gelegenheid krijgt te reageren op wat in de preek naar voren gebracht werd. Wat deed het je? Wat leerde je?

2) Maak het concreet

In de preek worden het volgende kernprincipes geformuleerd: Om de ander te winnen en te werken aan herstel van de relatie moet je bereid zijn af te zien van je eigen rechten, ook als dat offers met zich meebrengt.

- Is dit een goede samenvatting van de weg die Jezus wijst?
- formuleer allemaal één voorbeeld van onrecht dat jou aangedaan werd of wordt? Hoe reageerde je? Is dat in lijn met dit principe? Hoe zou je hebben kunnen reageren?
- Wat weerhoudt je en wat stimuleert je om af te zien van vergelding en het goede te zoeken voor de boosdoener?

3) Stellingen

Scor eerst allemaal de onderstaande stellingen (-- helemaal niet mee eens, tot ++ helemaal mee eens), en bespreek daarna de stellingen één voor één:

	--	-	0	+	++
1) Vergelding is nooit een optie voor een christen, ongeacht de omstandigheden.					
2) Door geen wraak te nemen en zelfs extra te geven, kan een christen een krachtiger getuigenis geven dan door gerechtigheid af te dwingen					
3) In sommige situaties is het rechtvaardiger om wél vergelding te zoeken, bijvoorbeeld door een rechtszaak aan te spannen."					
4) Radicale liefde en het afzien van vergelding zijn alleen mogelijk als je begrijpt wat Jezus voor jou heeft gedaan."					
5) Jezus leefregel is voor gewone mensen volkomen onuitvoerbaar					

4) Besprekingsvragen:

- Wat vindt je van de volgende uitspraak van Stefan Paas: Je moet niemand de linkerwang toekeren als je niet óók een goeie rechtse had kunnen geven.
- Wat zijn de grootste obstakels die jou tegenhouden om te leven volgens Jezus' radicale oproep in deze tekst? Hoe helpt het evangelie ons om dit toch te doen?
- Wat is de betekenis van Jezus oproep voor de politiek/overheid? Moet de overheid alleen gaan voor gerechtigheid of ook voor genade?
- Hoe verschilt het radicaal afzien van vergelding van passiviteit of zwakte? Hoe laat Jezus in Zijn eigen leven zien hoe dit eruitziet?